

BILAG 3

UDDYBNING AF METODE FOR INTERVIEWS MED UNDERVISERE PÅ PÆDAGOGUDDANNELSEN OG GENNEMGANG AF UNDERVISNINGSPLANER

GRUPPEINTERVIEWS

De fire gruppeinterviews, der er gennemført med i alt 13 undervisere fra pædagoguddannelsen, er foretaget i perioden maj – september 2015.

Vi har valgt at interviewe underviserne i grupper. Ønsket var at få en samtale mellem kollegaer. Fordelene ved et gruppeinterview er, at deltagerne alle kender konteksten med undervisning og den konkrete professionshøjskole, og de kan derfor spørge ind til hinandens svar samt supplere og kommentere på hinandens erfaringer.

Ulemperne ved et gruppeinterview kan være, at deltagerne enten kender hinanden så godt, at det kan være vanskeligt for interviewereren at styre interviewet, eller at enkelte deltagere er mere dominerende og kommer til at præge og sætte dagsordenen for samtalen.

Det har i den forbindelse været en fordel for os, at alle deltagere skulle beskrive deres egen undervisning, som kun de selv er eksperter på. Derved har vi sikret os, at alle har været aktivt deltagende. Derudover er alle deltagere undervisere, der i deres arbejdsliv er vant til at diskutere og reflektere over deres undervisning.

INTERVIEWTEMAER

Interviewene har været semistrukturerede, og vi har spurgt ind til tre temaer: 1) hvordan deltagerne underviser i menneskerettigheder i praksis, 2) deres uddannelsesmæssige baggrund, og 3) hvordan de oplever, at der arbejdes med ligebehandling på uddannelsesstedet.

Det sidste tema bliver ikke behandlet i analysen. Den internationale definition af undervisning i menneskerettigheder omhandler blandt andet undervisning 'gennem' menneskerettigheder, herunder læringsmiljø, adgang til uddannelse og gennemførelse. Dette aspekt er inddraget i interviews med underviserne, men datagrundlaget er vurderet for varieret og svagt til at behandle videre i analysen.

REKRUTTERING

Deltagerne er blevet rekrutteret ved, at vi har taget kontakt via mail og telefon til uddannelsesledere på de forskellige professionshøjskoler. Vi har præsenteret formålet med kortlægningen og bedt uddannelseslederen om at udpege relevante undervisere til et fokusgruppeinterview. Ved et enkelt interview deltog en studievejleder. De pågældende undervisere er herefter blevet kontaktet personligt. Nogle deltagere er endvidere blevet rekrutteret ved, at de undervisere, som har sagt ja til at deltage i fokusgruppen, har formidlet kontakt til andre relevante kollegaer.

Deltagerne er rekrutteret primært på baggrund af deres personlige eller professionelle interesse i emnet for kortlægningen og altså ikke på baggrund af særlige kriterier vedrørende eksempelvis uddannelsesmæssig baggrund, anciennitet eller erfaring med undervisning i menneskerettigheder. Det betyder, at de adspurgte undervisere overvejende repræsenterer undervisere, der på forhånd har en interesse og viden om menneskerettigheder samt i et eller andet omfang allerede inddrager menneskerettigheder i undervisningen.

GENNEMGANG AF UNDERVISNINGSPLANER

Vi har gennemgået i alt 18 undervisningsplaner fra de seks professionshøjskoler, der udbyder professionsbacheloruddannelsen til pædagog. Vi har indhentet planerne via uddannelsesledere på de seks uddannelsesinstitutioner, der har videreformidlet forespørgslen til undervisere.

Vi har bedt uddannelserne sende planer for i alt tre moduler. Det drejer sig om de to nationale moduler 'Pædagogen som myndighedsperson' og 'Køn, seksualitet og mangfoldighed'. Internationale konventioner er en del af indholdsbeskrivelsen for myndighedsmodulet, mens modulet 'Køn, seksualitet og mangfoldighed' indeholder et læringsmål, der omhandler ligestilling. Udover de to nationale moduler har vi bedt om at få tilsendt en plan for et af uddannelsesinstitutionernes lokale modul, der inddrager konventioner. Vi har for enkelte steder modtaget enten flere eller færre end anmodet. Vi har derved samlet gennemgået seks eksempler på modulet 'Køn, seksualitet og mangfoldighed', otte eksempler på modulet 'Pædagogen som myndighedsperson' og fire eksempler på lokale moduler. To UC'ere har ikke tilsendt eksempler på undervisningsplaner for lokale moduler.

Vi har foretaget en kvalitativ læsning af planerne og registreret de steder, hvor menneskerettigheder eksplicit er nævnt i planerne. Det betyder, at vi har gennemlæst planernes indholdsbeskrivelser, læringsmål, overskrifter og beskrivelser for de enkelte undervisningsgange og den litteratur, der er opgivet. I forlængelsen af gennemgangen har vi været i telefonisk kontakt med fire undervisere, der er tilknyttet de gennemgåede planer for at stille opklarende spørgsmål og kvalitetssikre vores læsning.

FORMÅL MED METODEN

Ambitionen har været at afdække, hvordan de interviewede undervisere fortolker rammerne for curriculum i praksis på pædagoguddannelsen, samt hvordan forpligtelser i curriculum afspejles i undervisningsplaner. Dette for at få et konkret indblik i, på hvilken måde og i hvilket omfang der undervises i menneskerettigheder på uddannelsen, samt hvilke udfordringer eller muligheder underviserne oplever i forbindelse med undervisningen. Analysen er ikke repræsentativ for, hvordan og i hvilket omfang der generelt undervises i menneskerettigheder på uddannelsen. Den giver imidlertid et billede af, hvordan undervisere beskriver menneskerettighedernes tilstedeværelse i uddannelserne.

Der er tale om undervisernes egne gengivelser og fælles drøftelser af deres undervisning samt en gennemgang af eksempler på undervisningsplaner. Der er ikke foretaget observationer af undervisningen eller lavet interviews med de studerende, som modtager undervisningen.

	VIA UC	UC	UC SYD	UCSJ	UCC
	79	117	136	119	43
Kontekst	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
	0	0	0	0	0
1) "Den studerende kan analysere tværprofessionel projektorganisering og varetage procesledelse i en innovativ og samskabende proces, der tager højde for borgeres interesser, behov og rettigheder gennem inddragelse af forskellige interessenter som frivillige, foreninger samt offentlige og private organisationer og virksomheder."	1	0	0	0	0
Ad 1) Indholdsbeskrivelse for modul 12 i dagtilbudspædagogik: Børn, kultur og samfund Ad 2) Læringsmål for Modul 12 i Skole- og fritidspædagogik: Design af fællesskaber [Note: Moduler, som kvalificerer til mål fra uddannelsesbek. hvor 'konvention' indgår: - Modul 12 i social- og specialpædagogik: Identitet og fællesskab for mennesker i udsatte positioner - Modul 12 i dagtilbudspædagogik: Børn, kultur og samfund - Modul 12 i skole- og fritidspædagogik: Design af fællesskaber]	0	2	2	3	4
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	1	0	0	0
Ad 1) Læringsmål for valgmodulet: Kulturmøde og interkulturalitet [Note: Modul, som kvalificerer til mål fra uddannelsesbekendtgørelsen, hvor 'chancelighed' indgår: - Modul 12 i skole- og fritidspædagogik: Design af fællesskaber]	0	1	0	2	0
	0	0	0	0	0

TOTAL			
Studieordning, Pædagoguddannelse n 2014, justeret august 2015		593	sider i alt
Tekst	Kontekst	0	
		1	
1) "Efter modulet kan den studerende demonstrere kendskab til relevante konventioner og lovgivning"	Ad 1) Læringsmål for Modul E: Profession, velfærd og værdier under grundfagligheden		
2) "Efter modulet kan den studerende demonstrere indsigt i relevant lovgivning, herunder internationale konventioner "	Ad 2) Læringsmål for Modul K: Individ, fællesskab og samfund under specialiseringsdelen dagtilbudspædagogik		
3) "Efter modulet kan den studerende demonstrere indsigt i relevant lovgivning og konventioner "	Ad 3) Læringsmål for Modul K: Individ, fællesskab og samfund under specialiseringsdelen skole- og fritidspædagogik		
4) "Efter modulet kan den studerende demonstrere indsigt i det samfundsmæssige, etiske og retslige grundlag for social- og specialpædagogiske tilbud, herunder internationale konventioner "	Ad 4) Læringsmål for Modul K: Individ, fællesskab og samfund under specialiseringsdelen social- og specialpædagogik [Note: Modul K er endnu ikke udviklet og udbydes først fra december 2016, jf. mailkorrespondance m. Niels Harboe, uddannelsesleder, 1. april 2015]	17	
		0	
		3	
		2	
		5	
		0	